

Inera yttrande – SOU 2021:62 Användning av e-legitimation i tjänsten i den offentliga förvaltningen

Inera har genom remiss den 21 februari 2022 beretts tillfälle att avge yttrande över slutbetänkandet i Utredningen om betrodda tjänster, "Användning av e-legitimation i tjänsten i den offentliga förvaltningen", SOU 2021:62.

Sammanfattning

Inera är positiv till utredningens förslag och riktning. Om förslagen genomförs kan det ge stora värden till Sveriges kommuner och regioner. Vi ser särskilt positivt på att statliga myndigheter enligt förslag ska erkänna e-tjänstelegitimationer vilket bör kunna leda till en konsolidering av vilka lösningar för e-tjänstelegitimationer som kommuner och regioner behöver anskaffa.

Vi vill särskilt understryka att arbetet behöver fortsätta när det gäller en framtida lösning för attributshantering. Behovet av att kunna hantera behörighetsgrundande information över organisationsgränser är brådskande och det offentliga behöver en enhetlig lösning som uppfyller behoven i flera sektorer.

När det gäller förslag om lösning för attributshantering så föreslår Inera att det förtydligas med att ansvaret bör ligga hos arbets- eller uppdragsgivare. Nuvarande formulering kan tolkas som att arbets- eller uppdragsgivare inte ska köpa tjänster för att tillhandahålla behörighetsattribut. Det vore olyckligt eftersom det för många organisationer är mer kostnadseffektivt att köpa den typen av tjänster.

Vi vill också lyfta vår tveksamhet inför förslaget att blanda icke godkända med godkända e-tjänstelegitimationer i samma system då vi ser en risk för otydlighet med detta.

Inera vill även understryka vikten av att gå vidare med slutbetänkandets förslag på att utveckla en samverkande infrastruktur mellan offentlig och privat sektor. Det offentliga har många relationer till privat sektor. Enhetlighet inom detta område skulle både förenkla och innebära kostnadsbesparingar.

Synpunkter per avsnitt

9.4.1 En ny lag

S148 - Identifiering av maskiner och mjukvaror

"Då utrymme saknats för att fördjupa oss i dessa frågor och då det även får anses ligga utanför ramen för vårt uppdrag lämnar vi inga förslag vad gäller denna typ av identifiering. Den föreslagna lagen bör dock i framtiden även kunna omfatta sådan identifiering."

Identifiering av system som agerar under egen identitet utan bakomliggande användare bör regleras omgående. RPA och AI är områden som bör utredas skyndsamt.

9.4.3 Statliga myndigheter ska erkänna e-tjänstelegitimationer i sina e-tjänster

"Utredningens förslag: Kravet på erkännande i den nya lagen ska gälla för statliga myndigheters nättjänster där tillgång till tjänsten kräver användning av medel för elektronisk identifiering."

Inera ser mycket positivt på detta. Det bör leda till en konsolidering av vilka lösningar för e-tjänste-legitimationer som kommuner och regioner behöver anskaffa.

9.4.7 Ej godkända e-tjänstelegitimationer

"Utredningens förslag: Medel för elektronisk identifiering som inte är godkända får ingå i systemet för erkännande för medel för elektronisk identifiering men det är frivilligt för förlitande parter att erkänna sådana medel."

Myndigheten för digital förvaltning får meddela föreskrifter om förfarandet för anmälan och anslutning, av medel som inte är godkända, till systemet."

Förslaget saknar tillräcklig presentation av syfte och en tydlig konsekvensanalys av vad detta innebär för samverkande parter. Innan acceptabla skäl presenterats och en konsekvensanalys genomförts rekommenderar vi att icke godkända medel för identifiering inte inkluderas i systemet.

9.4.10 Hantering av personnummer

“Utredningens förslag: Personnummer får endast överföras i systemet om krav på användning av personnummer föreskrivs i lag eller i annan författning eller om användning av annan identitetsbeteckning inte är möjlig.”

Det bör i detta sammanhang finnas en skrivning kring hantering av personnummer för personer med skyddade personuppgifter och att det ska vara möjligt att hantera dessa personer i systemet.

9.5 En samverkande infrastruktur mellan offentlig och privat sektor

“Utredningens bedömning: Systemet för erkännande av e-tjänstelegitimationer bör utvecklas till att även omfatta privat sektor och denna fråga bör utredas vidare.”

Inera vill understryka vikten av att inkludering av den privata sektorn. Inera ser fördelar med att alla nationella legitimeringslösningar hanteras på ett enhetligt sätt och att parallella identifieringsstrukturer ger negativa samhällsekonomiska effekter.

9.6 Översyn av det svenska tillitsramverket

“Utredningens förslag: Regeringen ska ge Myndigheten för digital förvaltning i uppdrag att se över det svenska tillitsramverket med beaktande av den behovsbild som föreligger för e-tjänstelegitimationer.”

Inera är positiv till en översyn av det svenska tillitsramverket och ser klar samhällsnytta av exempelvis en harmonisering av tillitsnivåer mellan DIGG:s tillitsramverk och motsvarande nivåer i eIDAS-förordningen. Vi vill även understryka vikten av att kunna ge ut e-tjänstelegitimationer på tillitsnivå 3 till medarbetare som saknar svenskt personnummer, exempelvis sjukvårdspersonal.

Visserligen har kanske förutsättningarna ändrats sedan denna slutbetänkandet skrevs då exempelvis Skatteverket infört stöd för styrkta samordningsnummer, och DIGG har kompletterat tillitsramverket för att kunna ge ut e-tjänstelegitimationer på tillitsnivå 3 för personer som saknar svenskt personnummer. Trots dessa förändringar ser vi behov av fortsatt arbete inom detta område.

9.7 En framtida lösning för attributshantering

“Utredningens bedömning: En framtida lösning för attributshantering bör i huvudsak bygga på att attributen med behörighetsinformation tillhandahålls av arbets- eller uppdragsgivaren.”

Inera önskar att förslaget förtydligas med att **ansvaret** för att attributen med behörighetsinformation ska läggas på arbets- eller uppdragsgivaren. I sin nuvarande formulering kan den tolkas som att den syftar till att den tekniska lösningen för att tillhandahålla attributen med behörighetsinformation ska finnas lokalt hos arbets- eller uppdragsgivaren.

Dessutom ser Inera att modellen för attribut- och behörighetshantering behöver konkretiseras för att tydliggöra hur personuppgiftsansvarig kan veta att rätt aktör får rätt personuppgifter.

Det är också viktigt att lyfta behovet av harmonisering av behörighetsgrundande information. Försörjningen av denna information kommer att behöva implementeras i olika verksamhetssystem och om exempelvis olika myndigheter definierar samma typ av information på olika sätt så kommer kostnaderna att bli onödigt stora för de parter som behöver ha kontakt med flera myndigheter.

Vi vill även lyfta behovet av att centrala register med behörighetsgrundande information tillhandahålls digitalt på ett enkelt och tillgängligt sätt. Detta kan exempelvis handla om läkarlegitimationer, utbildningsbevis eller dylikt. Hela stycket om attributshantering skulle bli tydligare av en tydligare distinktion mellan:

- Arbets- eller uppdragsrelaterad information: arbets- eller uppdragsgivare.
- Personrelaterad information: centrala register hos berörd myndighet.

Det är också av vikt att ha tillgång till aktuella kontaktuppgifter, vilket är personuppgifter, i samband med hantering av e-legitimationer, i syfte att notifiera viktiga händelser. Det kan exempelvis vara att kortet finns att hämta i samband med utgivning.

Systemet bör ha med lösning för attributshantering redan från början. Det behövs från start, och att lägga till det senare kommer att vara ineffektivt samt väldigt kostnadsdrivande.

9.9 Bättre förutsättningar för id-växling

"Utredningens bedömning: En statlig e-legitimation som kan användas för id-växling bör i enlighet med förslaget från 2017 års ID-kortsutredning införas för att skapa förutsättningar för enklare och billigare utfärdande av e-tjänstelegitimationer samt en mer diversifierad marknad."

Inera ser ett stort värde i att det skapas bättre förutsättningar för id-växling. Det skulle minska kostnader för utgivning hos kommuner och regioner om en statlig e-legitimation kunde användas för id-växling till e-tjänstelegitimation. Sammanräknat skulle det leda till stora kostnadsbesparingar.

Övrig kommentar kring id-växling som reservrutin

Ur ett robusthetsperspektiv skulle det vara en fördel att kunna använda alla av DIGG godkända e-legitimationer för id-växling i reservrutiner. Idag förhindras detta avtalsmässigt även om öppningar har framkommit på senare tid. Något Inera ser skulle kunna ge stor nytta för verksamheterna är att i tillitsramverket för Svensk e-legitimation ställa krav på att utgivna e-legitimationer ska kunna användas som reservrutin för id-växling till reservlösningar. Dock inte som legitimeringsmetod vid initial utgivning.

Stockholm den 18 maj 2022

Peter Arrhenius

Vd, Inera